

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΤΣΑΒΑΛΟΣ

Αέρας Τεχλιβάνης

Η ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟΥ ΒΡΑΧΝΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ

ΟΠΩΣ ΤΗΝ
ΑΦΗΓΗΘΗΚΕ
Ο ΘΑΝΑΣΗΣ
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ
ΤΟΥ ΔΙΣΚΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
ΑΡΗΣ
ΔΗΜΟΚΙΔΗΣ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

ΑΕΡΑΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΗΣ

Κωνσταντίνος Τσάβαλος

ΑΕΡΑΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΗΣ

Η ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

ΒΡΑΧΝΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ

ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΑΦΗΓΗΘΗΚΕ

Ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΣΚΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΑΡΗΣ ΔΗΜΟΚΙΔΗΣ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Πρώτη έκδοση Νοέμβριος 2025

Επιμέλεια έκδοσης Στέλα Ζουμπουλάκη

Επιμέλεια – Διόρθωση τυπογραφικών δοκιμίων Κώστας Βαλάρης

Σελιδοποίηση Γιώτα Μπόμπου

Σχεδιασμός εξωφύλλου Παναγιώτης Πανατζής

© 2025, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**
και Κωνσταντίνος Τσάβαλος

ISBN 978-618-03-4602-2

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84602

Κ.Ε.Π. 6395, κ.π. 22302

Δεν επιτρέπεται η με οποιονδήποτε τρόπο χρήση ή αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του βιβλίου με σκοπό την εκπαίδευση τεχνολογιών ή συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Το παρόν έργο προστατεύεται από τη διαδικασία εξόρυξης κειμένου και δεδομένων (Άρθρο 4(3) Οδηγία (ΕΕ) 2019/790).

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003500

metaixmio.gr · metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 3647433

Βιβλιοπωλεία **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**

• Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 3647433

• Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

*«και τούτη η μέρα ας μας βρει
μ' αυτούς που αγαπούμε»*

Με τον Φίλιππο και τη Νάντια

Οι απαρχές του *Βραχνού προφήτη*

ΚΑΘΕ ΔΙΣΚΟΣ ΚΡΥΒΕΙ στις σκιές του τα φαντάσματα των χαμένων του τραγουδιών – εκείνα που γεννήθηκαν μαζί του αλλά έμειναν έξω απ’ τη γιορτή. Άλλα περνούν στη λήθη, άλλα ζουν ως b-sides,* άλλα περιμένουν ακόμα τη σειρά τους. Και μερικά –όπως συνέβη με κάποια από τα τραγούδια του *Βραχνού προφήτη*– καταφέρνουν να αναστηθούν, όχι σαν πάρεργα, αλλά σαν κορμός και ψυχή ενός νέου, απρόσμενα συνεκτικού έργου.

Ο ίδιος ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου δεν πίστευε αρχικά πως αυτά τα δώδεκα τραγούδια που συμπεριλήφθηκαν στον *Βραχνό προφήτη* μπορούσαν να σταθούν δίπλα δίπλα. Του φαίνονταν ετερόκλητα, σαν κομμάτια από διαφορετικά παζλ. Σε μετέπειτα συνεντεύξεις του, ακόμα και

* Οι όροι *a-side* και *b-side* αναφέρονται στις δύο πλευρές των δίσκων γραμμοφώνου. Η *a-side* συνήθως περιλάμβανε το κομμάτι που ο καλλιτέχνης ή η εταιρεία επεδίωκε να γνωρίσει επιτυχία. Η *b-side* αποτελούνταν από ένα δευτερεύον τραγούδι με δική του ιστορία και τοποθετούνταν στην πίσω πλευρά με σκοπό να αναγνωριστεί μέσω του τραγουδιού που βρίσκεται στην μπροστινή πλευρά.

μιλώντας με τον συγγραφέα του παρόντος βιβλίου, τα χαρακτήρισε «υπολείμματα», «απομεινάρια» προηγούμενων περιόδων.

Τραγούδια που δεν χώρεσαν, δεν ταίριαξαν ή δεν έπεισαν την ώρα της τελικής επιλογής για άλλους δίσκους. Ένας απόηχος από τις ηχογραφήσεις των *Λάφυρων*, κάποιες απόπειρες που δεν βρήκαν τον δρόμο τους για τον δίσκο *Της αγάπης γερακάρης*, σκόρπια υλικά απ' το εργαστήριο τραγουδοποιίας του.

Όμως η μουσική υπακούει στους δικούς της νόμους. Κάτι που σήμερα ίσως θεωρείς ελάχισον και περιφερειακό, αύριο μπορεί να γίνει μείζον και κεντρικό. Και κάποια στιγμή, ο Θανάσης άρχισε να διακρίνει έναν υπόγειο δεσμό ανάμεσα σε αυτά τα τραγούδια. Κάτι αδιόρατο: μια κοινή ατμόσφαιρα, μια φυσική σύνδεση, ίσως μια μεταφυσική συγγένεια.

Ο *Βραχνός προφήτης*, λοιπόν, δεν ξεκίνησε ως δίσκος. Ξεκίνησε σαν ένα σκονισμένο ράφι με παράταιρα ηχητικά υλικά. Αλλά μέσα σε αυτό το χάος – μια έννοια που τόσο πολύ αγαπά ο Παπακωνσταντίνου – άρχισε να διαφαίνεται μια άλλου είδους τάξη. Μια ενότητα που δεν βασιζόταν στο ύφος ή τη φόρμα, αλλά σε ένα κοινό πνεύμα. Και ήταν αυτό το πνεύμα που τελικά οδήγησε στη μοιραία, εκ μέρους του Θανάση και του Μπάμπη, αποδοχή: πως αυτά τα b-sides δεν ήταν πενιχρά αποσπάσματα, αλλά αυτοτελή, σπουδαία κεφάλαια ενός καινούργιου «βιβλίου».

Έτσι γεννήθηκε ένας από τους πιο σιωπηλά εκκωφαντικούς δίσκους της ελληνικής δισκογραφίας. Και αν έχει κάτι να μας διδάξει, είναι πως καμιά φορά η αλήθεια δεν βρί-

σκεται στο επίσημο, το ολοκληρωμένο, το «έτοιμο». Βρίσκεται κρυμμένη στις ρωγμές, στα περισσεύματα.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Τα τραγούδια γίνονται μίζερα όταν τα κλείνεις σε συρτάρια. Το τραγούδι, ειδικά, το έχει μέσα του αυτό, κλοτσάει σαν το μωρό της Ρόζμαρι, θέλει να βγει, να συναντήσει τον κόσμο.

ΚΩΣΤΑΣ: Το υλικό του *Βραχνού προφήτη* ήταν απλωμένο χρονικά, από το 1983 μέχρι το 1999, και αν το κοιτούσες με προσοχή, έμοιαζε σαν να μην υπήρχε ένας ξεκάθαρος πυρήνας.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Τη δουλειά του Θανάση την είχα γνωρίσει μέσω του Κώστα Θεοδώρου που έκανε την ενορχήστρωση και στον προηγούμενο δίσκο του, *Στην Ανδρομέδα και στη Γη*, και εκείνη την εποχή βρισκόμασταν αρκετά. Μια μέρα μου λέει: «Άκου έναν δίσκο του Θανάση Παπακωνσταντίνου» και μου δίνει την *Ανδρομέδα*.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Δεν έχω σπουδάσει μουσική άρα δεν έχω μουσικούς κανόνες μέσα μου. Αυτό αποτελεί μειονέκτημα γιατί χρειάζομαι ανθρώπους γύρω μου να με βοηθούν και να με συμβουλεύουν στην ενορχήστρωση.

ΦΩΤΗΣ: Με τον Θανάση γνωριζόμαστε από τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Ο Θανάσης ηχογράφησε τα τραγούδια του στη Θεσσαλονίκη. Εκεί φτιάχτηκε μια ορχήστρα, στην οποία βρέθηκα κι εγώ από σπόντα καθώς ο Κυριάκος Γκουβέντας που θα έπαιζε κανονικά είχε κάποια υποχρέωση που δεν μπορούσε να ακυρώσει και

παίξαμε κάποιες βραδιές στην «Αίγλη» με τον Θανάση και τη Μελίνα Κανά.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Με τον Μπάμπη είχαμε συνεργαστεί λίγο πιο παλιά, στο *Της αγάπης γερακάρης*. Τον είχα εκτιμήσει από τότε. Και από τις Τρύπες, όσο είχα ακούσει, από εκεί τον είχα ξεχωρίσει σαν έναν πολύ δημιουργικό μουσικό.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Με τον Θανάση γνωριστήκαμε ουσιαστικά κατά την εποχή που αυτός ηχογραφούσε τον δίσκο *Της αγάπης γερακάρης*.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Απευθύνθηκα στον Μπάμπη διαισθητικά. Στην πορεία βρήκαμε κοινά στοιχεία, στα οποία στηρίξαμε τη συνεργασία μας και για την οποία νιώθω τυχερός. Ο Μπάμπης είναι εντυπωσιακά εύστοχος και ευρηματικός μουσικός, ανοιχτός στα καινούργια πράγματα.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Τότε ήταν που με κάλεσε στο στούντιο ο Κώστας [Θεοδώρου] και έγραψα τις κιθάρες σε κάποια τραγούδια.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Εκτίμησα επίσης στον Μπάμπη και άλλα στοιχεία: την αισθητική του, την εκφραστική λιτότητα και την αντίληψη που τον χαρακτηρίζει. Ουσιαστικά, ο δίσκος γράφτηκε από εμένα και τον Μπάμπη στο ίδιο δωμάτιο. Πήγαίνα στην γκαρσονιέρα του στη Θεσσαλονίκη, καθόμασταν, μου έδινε πράγματα, τα δουλεύαμε μαζί.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Όταν δουλεύαμε, μιλούσαμε πάρα πολύ με τον Θανάση. Ήταν πολύ συχνά στο σπίτι μου. Ακούγαμε μαζί μουσική, του έβαζα να ακούσει τις ιδέες που είχα για τα κομμάτια.

ΤΙΤΟΣ: Την ιδέα του δίσκου πρώτη φορά μου την είπε ο Μπάμπης όταν ήρθε με κάποια *demos** σε μένα, αν θυμάμαι ήταν καλοκαίρι του 1999.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Ο Μπάμπης μπορεί να προερχόταν από τις Τρύπες, αλλά έχει παίξει για χρόνια λαϊκά [τραγούδια], παίζει πολύ ωραία ρεμπέτικη κιθάρα, δεν ήταν κάτι ξένο σε σχέση με αυτό που ήμουν εγώ τότε.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Το καλοκαίρι του 1999 ο Μπάμπης μας είπε ότι θέλει να κάνει τον δίσκο του Θανάση και ότι θέλει να τον βοηθήσουμε.

ΦΩΤΗΣ: Είμαστε φίλοι με τον Μπάμπη, τον Τίτο και τον Χρήστο, δηλαδή τον ενορχηστρωτή και τους ηχολήπτες του *Βραχνού προφήτη*. Από τα παιδιά έμαθα ότι ο Θανάσης θα κάνει δίσκο σε ενορχήστρωση του Μπάμπη με την ενεργό συμμετοχή του Γιάννη Αγγελάκα, στο στούντιο του Γιώργου Πεντζίκη στη Θεσσαλονίκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Με τον Θανάση συνεργάστηκα από το ξεκίνημά του, πριν από τις αρχές του '90. Τότε που ζούσε στη Λάρισα με την οικογένειά του – ήμασταν γείτονες. Θυμάμαι μια μέρα μου είπε να μου δείξει δικά του τραγούδια, που όταν τα άκουσα ενθουσιάστηκα. Τα είχε δείξει και σε

* Ένα *demo* (από το *demonstration recording*) είναι μια πρόχειρη ηχογράφιση που αποτυπώνει την αρχική μορφή ενός τραγουδιού ή μουσικής ιδέας. Συνήθως δημιουργείται για να δοθεί μια εικόνα του ύφους, της μελωδίας και της δομής, πριν από την τελική παραγωγή.

άλλους μουσικούς της πόλης, αλλά δεν είχε κάποια ανταπόκριση.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Δεν πολυθυμάμαι πώς ξεκίνησα να γράφω τραγούδια, δεν ξέρω πώς θα τελειώσω. Ξέρω μόνο πως είναι για μένα σαν τη διαδικασία της αναπνοής. Αναπνέεις και δεν σκέφτεσαι ότι αναπνέεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Έτσι ξεκίνησε μια σχέση φιλικής συνεργασίας. Ζητούσε τη γνώμη μου για τραγούδια που μου έδειχνε, που περισσότερο είχε να κάνει με τα ηχοχρώματα, δηλαδή με την ενορχήστρωση θα έλεγα.

ΚΩΣΤΑΣ: Η κατάσταση στην ελληνική δισκογραφία το 1999 ήταν αρκετά ενδιαφέρουσα, αν και υπήρχαν αρκετές ενδείξεις ότι ο χώρος είχε αρχίσει να «βαλτώνει». Η σκηνή του ροκ ήταν ακόμα δυνατή, με σημαντικές μπάντες όπως τα Διάφανα Κρίνα, οι Τρύπες και τα Ξύλινα Σπαθιά, αλλά και [από] αυτές, μερικές διαλύθηκαν ή προχώρησαν σε νέες κατευθύνσεις γύρω στο 2000.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Έμενε πολύ κοντά –δυο τρία λεπτά από εμένα– και δίπλα από το διαμέρισμά του είχε μια μικρή γκαρσονιέρα την οποία είχε μετατρέψει σε μικρό home studio, όπου επεξεργαζόταν τα τραγούδια του. Αυτό γινόταν στους δύο πρώτους δίσκους του, στους οποίους συνέβαλα και εγώ μαζί με άλλους μουσικούς στην ενορχήστρωση και όπου έπαιξα κλαρίνο, καβάλα, σουραύλι και γκάιντα.

ΦΩΤΗΣ: Εκείνη την εποχή δεν είχα εικόνα της ελληνικής δισκογραφίας, πέρα από κάποια κλασικά άλμπουμ, με ενδιέφερε όμως πολύ η λεγόμενη «σκηνή της Θεσσαλο-

νίκης». Υπήρχαν πολλά γκρουπ και καλλιτέχνες με ανεξάρτητες κυκλοφορίες και πολλές συναυλίες.

ΜΠΑΝΤΟΥΚ: Η ανάμνηση [που έχω] από εκείνη την περίοδο είναι ότι γίνονταν πολλά πράγματα και σε αρκετές διαφορετικές κατευθύνσεις, μέσα σε ένα περιβάλλον όπου η δισκογραφία όπως την ξέραμε μέχρι τότε συρρικνωνόταν, χωρίς κανείς να μπορεί να δει ξεκάθαρα ποιο θα ήταν το περιβάλλον που θα ερχόταν.

ΓΙΩΡΓΟΣ: Ξαναβρεθήκαμε μουσικά με τον Θανάση το 1998 στα *Λάφυρα* με τους Τουρκμένους Ashkhabad και τη Μελίνα Κανά. Μου έδειξε με την μουτζουκομάνα –η οποία ήταν δική του κατασκευή– το μέρος που ήθελε να παίχτει με γκαϊντα. Είχα ευτυχώς την κατάλληλη γκαϊντανίτσα για τον τόνο που το τραγούδησε η Μελίνα και το γράψαμε στην Αθήνα. Είναι το πιο αγαπημένο τραγούδι του CD, το «Μιλώ για σένα».

ΤΙΤΟΣ: Στον *Βραχνό προφήτη* είναι η πρώτη φορά που συνεργάζομαι με τον Θανάση, σε αντίθεση με τον Μπάμπη.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ο Μπάμπης είχε κάνει τον προηγούμενο δίσκο του Θανάση με τη Μελίνα Κανά, τον είχαμε ακούσει και μας άρεσαν τα κομμάτια και η ατμόσφαιρα. Όταν του πρότεινε ο Θανάσης να κάνει την ενορχήστρωση, ήρθε και μας το είπε.

ΤΙΤΟΣ: Με τον Μπάμπη ήμασταν κάθε μέρα μαζί εκείνο το διάστημα. Και απ' ό,τι θυμάμαι, μετά φύγαμε μαζί σε ένα ταξίδι στην Ισπανία, για κάνα εικοσαήμερο. Μόλις γυρίσαμε απ' την Ισπανία, κάποια στιγμή μπήκαμε στο στού-

ντιο και ξεκινήσαμε να κάνουμε δουλειά. Πήγαينا στην γκαρσονιέρα του [Μπάμπη] στη Θεσσαλονίκη, καθόμασταν, μου έδινε πράγματα, τα δουλεύαμε μαζί.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Την εποχή εκείνη εμείς είχαμε αρκετή δισκογραφική δουλειά, ετοιμάζαμε τον δίσκο του Γιάννη Αγγελάκα *Ο χαμένος τα παίρνει όλα* και ο Μπάμπης ψαχνόταν για κάτι διαφορετικό απ' τις Τρύπες. Ο Γιώργος Τόλιος* με τον Ασκληπιό [Ζαμπέτα]** έκαναν τους Γκέτο, οπότε σε όλα αυτά ήμασταν μέσα και ψαχνόμασταν και εγώ με τον Τίτο.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Στην πραγματικότητα, ήμασταν όλοι σε μια διαδικασία αναζήτησης, ψάχναμε ήχους, ιδέες, συναισθήματα και ξέραμε ότι αυτό που κάνουμε δεν ήταν κάτι απλό.

ΚΩΣΤΑΣ: Το λεγόμενο «έντεχνο» μουσικό είδος, που φαινόταν να κυριαρχεί στην εποχή, είχε αρχίσει να επαναλαμβάνεται, με μια αίσθηση κορεσμού και έλλειψης νέας έμπνευσης. Αν και η ποιητική διάθεση και τα λυρικά στοιχεία παρέμεναν σημαντικά, το «έντεχνο» άρχισε να ακούγεται πιο μηχανικό και επαναλαμβανόμενο. Όλοι φαινόταν να προσπαθούν να κάνουν το ίδιο πράγμα, με ελάχιστες παραλλαγές στον ήχο ή το στιλ.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Όταν με εντάσσουν στον χώρο του έντεχνου μου

* Γιώργος Τόλιος (1965-2023): Ντράμερ του συγκροτήματος Τρύπες από το 1985 μέχρι τη διάλυσή του.

** Ασκληπιός Ζαμπέτας (γενν. 1964): Κιθαρίστας του συγκροτήματος Τρύπες από το 1991 μέχρι τη διάλυσή του.

τη σπάει. Εγώ άνετα μπορώ να ενταχθώ στον χώρο του άτεχνου.

ΜΠΑΝΤΟΥΚ: Σχεδόν όλοι ήταν συγκεντρωμένοι στο δημιουργικό πεδίο που είχαν ορίσει και έλειπε η διάθεση για υπέρβαση. Δεν εννοώ το να υπερβεί κάποιος τα όσα είχε κάνει μέσα σε ένα συγκεκριμένο πεδίο και να προχωρήσει, αλλά να ξεπεράσει τα μέχρι τότε όριά του και να προσπαθήσει να συναντηθεί με κάτι διαφορετικό και, ίσως σε πρώτη όψη, έως και ασύμβατο.

ΘΑΝΑΣΗΣ: [...] Μπαίνω σαν Βησιγότθος στη μουσική.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Μέσα μας κυριαρχούσε η αίσθηση ότι κάτι θα γίνει με αυτό το άλμπουμ.

ΚΩΣΤΑΣ: Αυτό το αίσθημα της επανάληψης και του κορεσμού αναδείχθηκε και από την αίσθηση ότι οι παραγωγικοί και οι μουσικοί δεν ήταν πια τόσο καινοτόμοι ή τολμηροί, καθώς οι ίδιοι ήχοι και οι ίδιες τεχνικές αναπαράγονταν συνεχώς. Η έμπνευση φαινόταν να εξαντλείται, και το κοινό άρχισε να νιώθει ότι η μουσική δεν ανταποκρινόταν στις ανάγκες της εποχής.

ΘΑΝΑΣΗΣ: «Ευτυχώς που δεν πήγε σε ωδείο. Έτσι τολμά να κάνει αλλαγές στις κλίμακες τόσο τολμηρές που ίσως να μην τις έκανε αν είχε σπουδάσει μουσική» είπε κάποιος για μένα. Έχω το θράσος της άγνοιας. Συχνά σκέφτομαι ότι αυτολογοκρίνομαι ή αυτοπεριορίζομαι. Και τεχνικά δεν είμαι κανένας σπουδαίος οργανοπαίκτης. Ίσως αν ήμουν τεχνικά άρτιος να μην ήταν κι αυτό το αποτέλεσμα. Όπως κάποιος που έχει μια αναπηρία, είναι π.χ.

τυφλός και εξασκεί τις υπόλοιπες αισθήσεις του, έτσι κι εγώ έχω αναπτύξει άλλους δρόμους. Έχω π.χ. εξασκήσει τα κουρδίσματα που μου γνώρισαν έναν άλλο κόσμο.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Πήγαινα και εγώ στην γκαρσονιέρα του Μπάμπη στη Θεσσαλονίκη, καθόμασταν, μου έδινε πράγματα, τα δουλεύαμε μαζί.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Ένωθα αγωνία αλλά και μια ασφάλεια, επειδή με τον Τίτο και τον Χρήστο ήμασταν χρόνια συνεργάτες.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Δίνω ενορχηστρώσεις σε μουσικούς που εκτιμώ και που νομίζω ότι μπορούν να με εκπλήξουν με την ευρηματικότητά τους. Είναι και λίγο παιχνίδι η όλη φάση.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Ο Θανάσης, αυτός ο δίσκος και η κατάσταση... όλα ήρθαν λίγο μοιραία.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Σε αντίθεση με άλλους δίσκους, στον *Βραχνό προφήτη* η δουλειά δεν έγινε ομαδικά. Κυρίως ήταν μια πορεία συνεργασίας ανάμεσα σε μένα, τον Μπάμπη και τους τεχνικούς, τον Τίτο και τον Χρήστο.

ΚΩΣΤΑΣ: Εκείνη την περίοδο, όταν ο Θανάσης παρουσίασε τα πρώτα του τραγούδια, ήταν μια πραγματική ανανέωση στον μουσικό χάρτη.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Παρότι γράφω πολύ τυπικά τραγούδια, η μόνη φόρμα επί της οποίας δεν θα ασελήσω, είναι αυτή που βάζουμε στον φούρνο για να ψηθεί το κέικ. Πρέπει να είμαστε ασεβείς. Τίποτα δεν πρέπει να μένει στο απυρόβλητο. Στον πειραματισμό δεν υπάρχουν όρια.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Δεν είχαμε ξανακάνει τέτοιους συνδυασμούς

οργάνων. Ήταν φορές που είχαμε δεκαπέντε διαφορετικές κιθάρες «καρφωμένες» στην κονσόλα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ο ένας μπλεκόταν στις ιδέες του άλλου αρκετά, γιατί έτσι έβγαινε και αποτέλεσμα. Αν κάτι δεν άρεσε στον έναν από το πώς ακούγεται κάτι το συζητούσαμε και βγάζαμε άκρη.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Στον δίσκο ακολουθούσα τη βασική αρχή μου: «Δεν ξέρω ακριβώς τι θέλω, αλλά ξέρω 100% τι δεν θέλω».

ΚΩΣΤΑΣ: Ο *Βραχνός προφήτης* ήταν μέρος αυτής της ανανέωσης και με τα πρώτα του τραγούδια φαινόταν ότι είχε να προσφέρει κάτι φρέσκο και διαφορετικό.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Οι ακραίοι πειραματισμοί –το διαπίστωσα στην πράξη, σαν ακροατής– δεν με καλύπτουν, δεν μου δίνουν το συναισθηματικό υπόβαθρο να κρατηθώ και να βιώσω την ανάταση που προσδοκώ. Χρειάζομαι μια εστία να ζεστάνω τα χέρια μου. Πολλές φορές αυτή η εστία είναι η φόρμα του τραγουδιού.

ΚΩΣΤΑΣ: Αυτά τα νέα έργα αποτελούσαν μια προσπάθεια να ξεφύγουμε από το τελματωμένο μουσικό τοπίο της εποχής και να προσφέρουμε κάτι καινούργιο και αυθεντικό.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Σίγουρα δεν είμαι απ' αυτούς που βρίσκονται στην πρωτοπορία των αναζητήσεων. Είμαι ανήσυχος, αναζητώ το νέο αλλά πιστεύω ότι ο συνδυασμός του με το οικείο είναι που δίνει σε ένα έργο τη δύναμη και τη γοητεία του λαϊκού.

ΚΩΣΤΑΣ: Τα πρώτα δείγματα του Θανάση εντυπωσίασαν

πολύ γιατί είχαν μια καινούργια αίσθηση και βάθος. Όλα αυτά έδιναν την αίσθηση ότι είχε έρθει κάτι νέο και ενδιαφέρον στον μουσικό χώρο, κάτι που έλειπε εκείνη την περίοδο.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Η παγίδα στην οποία πέφτουν πολλοί είναι να έχουν απέναντί τους ένα έργο εντελώς ανούσιο και, παραμυθιασμένοι, να νομίζουν ότι έχουν μπροστά τους ένα αριστούργημα. Θυμάμαι έναν φίλο αυτοσχεδιαστή που έπαιζε μόνος του βιολί και ξεκουρδίστηκε και άρχισε να το κουρδίζει. Εγώ την ώρα εκείνη νόμισα ότι άκουσα κάτι εκπληκτικό – δεν ήταν έτσι όμως.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Τι καινούργιο χρησιμοποιήσαμε; Από τη δεκαετία του '90 είχα αρχίσει να χρησιμοποιώ ένα *loop delay*,* ένα *Lexicon*, και στην πρώτη ηχογράφιση που το χρησιμοποίησα ήταν στον δίσκο μας *Κεφάλι γεμάτο χρυσάφι*. Στον *Βραχνό προφήτη* το χρησιμοποίησα πάρα πολύ.

ΘΑΝΑΣΗΣ: Για μένα, η ιδανική περίπτωση δισκογράφησης είναι να παίξουν όλοι οι μουσικοί μαζί, ζωντανά. Όταν δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα, κάτι χάνεται: η συνέργεια που δημιουργείται όταν οι μουσικοί αλληλεπιδρούν άμεσα. Στον *Βραχνό προφήτη* κάναμε και τα δυο: κάποια πράγματα τα παίξαμε ζωντανά και κάποια άλλα τα ηχογραφήσαμε σε στρώσεις.

* Το *loop delay* στη μουσική αναφέρεται στη διαδικασία της επανάληψης ενός ηχητικού τμήματος (*loop*) με εφέ καθυστέρησης (*delay*).

ΜΠΑΜΠΗΣ: Οι ώρες στο στούντιο ήταν πολλές και νομίζω πως αυτός ήταν ο μόνος τρόπος για να γίνει η ηχογράφιση όπως την είχα φανταστεί και να έχουμε αυτό το αποτέλεσμα.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Ηχογραφήσαμε συνήθως την ώρα που βόλευε τους μουσικούς που θα έρχονταν επειδή πολλοί είχαν κι άλλες δουλειές, έπρεπε να είναι χαλαροί και ευδιάθετοι. Το πρόγραμμα των ηχογραφήσεών μας ήταν συνήθως εξάωρο γιατί [αν ήταν] λιγότερο δεν τελείωνε κάτι και [αν ήταν] περισσότερο ήταν κουραστικό, μας «έφευγε» το κεφάλι.

ΜΠΑΜΠΗΣ: Τα τραγούδια που υπήρχαν ήδη συνθετικά ήταν σίγουρα ο «Πεχλιβάνης» και οι «Τρεις ανθοί».

ΘΑΝΑΣΗΣ: [...] νομίζω ότι ένας δημιουργός πρέπει να είναι τελείως ανεξάρτητος και ατίθασος, να μην μπαίνει σε καλούπια όποιοι κι αν τα βάζουν αυτά, είτε είναι αυτοί που τον αγαπάνε είτε αυτοί που τον εχθρεύονται.

ΤΙΤΟΣ: Πρώτα άκουσα τα κομμάτια έτσι όπως του τα είχε δώσει ο Θανάσης και μετά, σιγά σιγά, άρχισα να δουλεύω τα demos του Μπάμπη.

ΧΡΗΣΤΟΣ: Νομίζω ότι ο Μπάμπης το είχε πολύ πιο συγκεκριμένα στο μυαλό του από άποψη ενορχήστρωσης, εμείς αυτό που είχαμε στο μυαλό μας ήταν να βγουν οι ήχοι από τα όργανα διαφορετικά από αυτό που ήταν συνηθισμένο μέχρι τότε στο είδος του «έντεχνου», με πιο αληθινό τρόπο, λιγότερο γενετ, περισσότερο σαν να ακούς οποιοδήποτε όργανο από κοντά, δίπλα στ' αυτί σου.

Το άλμπουμ ισορροπεί ιδανικά ανάμεσα στον άναρχο πειραματισμό και την προσεκτικά δομημένη ηχητική προσβασιμότητα, αποκαλύπτοντας τις δύο όψεις του Παπακωνσταντίνου: ταυτόχρονα δημιουργικός και ανατρεπτικός, συνθέτης και σαμποτέρ. Το αποτέλεσμα είναι ένα έργο προσωπικό και απρόσωπο, γήινο και την ίδια στιγμή απόκοσμο.

Όπως οι πολυεπίπεδες στρώσεις οργάνων έφτιαξαν στον δίσκο το υποβλητικό ηχητικό τοπίο, έτσι κι οι στρώσεις των φωνών των συντελεστών φτιάχνουν ένα μοναδικό βιβλίο. Οι συμμετέχοντες περιγράφουν πώς κομμάτια που αρχικά φαίνονταν τελείως ασύνδετα βρήκαν κοινή ατμόσφαιρα και νόημα κι ενώθηκαν μεταμορφωμένα στον δίσκο. [...] Δεν είναι τυχαίο πως το βιβλίο λειτουργεί πετυχημένα και ως ντοκουμέντο και ως καλλιτεχνική ανάλυση αλλά και ως στοχασμός πάνω στην εποχή, την προέλευση και την επίδραση ενός άλμπουμ που άλλαξε την εγχώρια μουσική σκηνή. Κι αυτό το καταφέρνει γιατί δεν ασχολείται μόνο με την -πραγματικά ενδιαφέρουσα- ιστορία ενός δίσκου, αλλά διερευνά και το τι σημαίνει να κάνεις μουσική «από μέσα».

[από τον πρόλογο του Άρη Δημοκίδη]

ISBN: 978-618-03-4602-2

9 786180 346022

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΞ 84602

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ

e-book